

Nurmijärven museon toimintasuunnitelma 2021-2023

Nurmijärvi

Nurmijärven museon toimintasuunnitelma 2021-2023

Museon toiminta-ajatus

Nurmijärven museo on asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävänä on nurmijärveläisen kulttuuriperinnön tallentaminen ja säilyttäminen tuleville sukupolville sekä kulttuuriperintöön liittyvän tiedon, tarinoiden ja elämysten välittäminen yleisölle. Museon tehtävään kuuluu myös omaan toimialaansa liittyvän tutkimuksen edistäminen ja hyödyntäminen. Museon yleisötyö tukee sivistystä, osallisuutta ja hyvinvointia ja vahvistaa demokraattisen yhteiskunnan edellytyksiä. Opetusta ja kasvatusta tuetaan museopedagogian keinoin.

Nurmijärven museon toiminta ja taloussuunnitelma osana kuntaorganisaatioita

Nurmijärven museon toimintaa ja suunnitelmia ohjaavat museoalan lainsäädäntö (museolaki 314/2019, museoasetus ja sen muutos 2005/1192 ja 456/2013), kunnan johtosäännöt sekä Nurmijärven kuntastrategia ja ohjelmat.

Museo toimii osana kunnan kirjasto- ja kulttuuripalveluita, joka on osa sivistys- ja hyvinvointitoimialaa. Museon toiminta on hyvinvointilautakunnan alaista toimintaa. Nurmijärven hyvinvointilautakunnan toimintasääntö sisältää museolain ja -asetuksen vaatimusten mukaiset museon toimialan määrittelyt.

Museon talouden suunnittelu noudattaa ja on osa kunnan taloussuunnittelukäytäntöä. Seuraavien vuosien talousarvio ja -suunnitelma hyväksytään edellisen vuoden loppuun mennessä valtuustossa. Taloussuunnitelma hyväksytään kolmeksi vuodeksi, talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Kunnan investointisuunnitelma on viisivuotinen suunnitelma.

Määrärahat ja tuloarviot on talousarviossa esitetty tulosalueittain (kirjasto- ja kulttuuripalvelut), yksikkökohtainen (museo) käyttötaloussuunnitelma hyväksytään vuodeksi kerrallaan ko. vuoden alussa.

Nurmijärven kunnan taloustilanteen heikkeneminen näkyy talousarviossa 2021 ja taloussuunnitelmassa 2022-2023. Kunnan toiminnan sopeuttaminen talouden tervehtyttämiseksi Nuuka-ohjelmalla vaikuttaa myös museon toimintaan. Museon osalta tarvittavat säästöt on kodistettu suunnitteluvuosilla aukioloaikojen supistamiseen ja palvelujen hinnankorotuksiin. Talousarviossa ja -suunnitelmassa olevilla resursseilla pystytään toteuttamaan museon toimintasuunnitelman mukainen toiminta.

Toimintasuunnitelmaan on kirjattu myös hankkeita, jotka vaativat toteutuakseen ulkopuolista rahoitusta. Niiden toteutukseen haetaan lisärahoitukseksi soveltuvia avustuksia.

Toiminnan tavoitteet

Nurmijärven museon toiminnan tavoitteena ovat museoille museolaissa annetut tavoitteet. Niitä ovat:

- Ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrystä ja osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä.
- Edistää kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilymistä tuleville sukupolville.
- Edistää yhteisöllisyyttä, jatkuvuutta ja kulttuurista moninaisuutta.
- Edistää sivistystä, hyvinvointia ja demokratiaa.

Museon toimintaa ohjaavat arvot

Nurmijärven kuntastrategia ja Opetus- ja kulttuuriministeriön Museopoliittinen ohjelma 2030 luovat pohjan Nurmijärven museon toimintaa ohjaaville arvoille. Niitä ovat välitetyn tiedon luotettavuus ja sen saavutettavuus, yhteisöllisyys ja vuorovaikutteisuus, yhteistyö ja ennakkoluulottomuus sekä demokratian edistäminen.

Suunnitelmaan kirjatut työkokonaisuudet

Museotyö pitää sisällään vuotuiset perustyöt museon kokoelmien, näyttelyiden, tiedonvälityksen, asiantuntijatehtävien ja yleisötyön parissa.

Perustyön lisäksi toiminta sisältää asioita ja työkokonaisuuksia, jotka vaativat erityistä panostusta joko työajallisesti tai taloudellisesti sekä asioita, jotka vievät museon toimintaa huomattavalla tavalla uusien toimintojen pariin. Toimintasuunnitelmassa on toimintaa ohjaavien periaatteiden lisäksi eritelty ja nostettu esiin erityisesti nämä asiat.

Suunniteluvuosien aikana toteutetaan kirjastotalon peruskorjaus. Se vaikuttaa monella tavalla myös museon toimintaan. Museon toimistotilat muuttavat remontin ajaksi väistötiloihin. Lisäksi sillä on vaikutusta näyttely- ja yleisötyöhön.

Kokoelmatyö

Museotoiminnan yksi painopistealue on viime vuosina ollut kokoelmatyö. Kokoelmien tunnettuutta ja tietoisuutta niiden sisältämistä tietovarannoista sekä saavutettavuutta ja käytettävyyttä pyritään parantamaan ja lisäämään vuorovaikutteisuutta yleisön kanssa. Kokoelmatyössä on tärkeällä sijalla kokoelmatyön suunnitelmallisuus ja yhteistyö lähialueen museoiden kanssa.

Työtä ohjaavat keskeisimmät arvot ovat välitetyn tiedon luotettavuus, saavutettavuuden parantaminen ja vuorovaikutteisuus.

Tärkeimmän työkokonaisuudet:

1. Uusien kokoelmatilojen järjestäminen, inventoinnin ja digitoinnin jatkaminen. Keskiössä esinekokoelmat.
2. Collecte-kokoelmaohjelman ja Finnan uusien toiminnallisuuksien hyödyntäminen saavutettavuuden, osallisuuden ja käytön lisäämiseksi.
3. Kokoelmatyöhön liittyvien prosessien päivittäminen, kokoelmatoiminnan suunnitelmallisuuden lisääminen.

Toimenpiteet 2021

- Esinekokoelmien järjestäminen, inventointi ja digitointi.
- Collecte-kokoelmaohjelman toimintaohjeiden viimeistely yhdessä Hyvinkään kaupunginmuseon, Keravan museon ja Mäntsälän museotoimen ja Riihimäen kaupunginmuseon kanssa.
- Jatketaan yhteistyötä ulkopuolisten asiantuntijoiden ja vapaaehtoisten kanssa kokoelmatietojen täydentäjänä ja kommentoijana. Collecte-ohjelmassa on mahdollisuus luoda profiili asiantuntijoille, sidosryhmille ja vapaaehtoisille toimijoille, minkä kautta he voivat täydentää valvotusti kokoelmiin liittyviä tietoja.
- Yleisön ja museoammattilaisten yhteistyössä jälleenalokuvataan rakennettua ympäristöä Finnassa julkaistujen ja museoiden kokoelmissa olevien vanhojen kuvien perusteella. Tavoitteena on kehittää yhteisiä toimintamalleja, joiden avulla lisätään kokoelmien käyttöä ja otetaan paikalliset asukkaat mukaan kokoelmien käyttöön ja kartuttamiseen. Käytetään hyväksi olemassa olevia sovelluksia ja lopputuloksena kartutetaan tietoa Finnaan ja Wikimediaan. Projektiin haettu rahoitusta Museoviraston innovatiivisista avustuksista. Mukana hankkeessa Nurmijärven lisäksi 5 lähialueen museota. Hanke toteutuu, jos avustus saadaan.
- Teollistumiseen liittyvä kuvakokonaisuus Finna Luokkahuone -palveluun. Yhteistyössä Hyvinkään kaupunginmuseon kanssa.
- Kokoelmapoliittisen ohjelman päivittäminen. Kokoelmaprosessien päivittäminen.
- Nykydokumentointisuunnitelma ja suunnitelma TAKO-toiminnasta.

Toimenpiteet 2022-2023

- Uusien kokoelmatilojen järjestäminen inventoinnin, kokoelmapoistotyön ja digitoinnin jatkaminen.
- Nurmijärven museon oman Finna-sivunnäkymän hyödyntäminen kuratoitujen valokuva-aineistojen jaossa.
- Kokoelmien esittely uudistetussa kirjastossa yleisöpäätteen ja vitriininäyttelyn avulla.

Näyttelytyö

Näyttelytoiminta on näkyvin osa museon toimintaa. Fyysisten näyttelyiden lisäksi tuotetaan verkkomateriaalia. Työssä huomioitavia arvoja ovat erityisesti luotettavuus, saavutettavuus ja demokraattisuus.

Keskeisimmät asiat:

1. Taaborinvuoren museoiden näyttelyuudistuksen jatkaminen. Sisällöt toteutetaan palvelemaan erityisesti alueen tapahtumakävijöitä.
2. Klaukkalan kirjaston ja pääkirjaston muutos- ja peruskorjaustöiden vaikutus museon näyttelytoimintaan.

3. Erityishuomio Klaukkalan alueeseen näyttelysuunnittelussa.

Toimenpiteet 2021

- Taaborinvuoren museoiden näyttelyistä Seppälän vilja-aitan näyttelyn tekeminen.
- Näyttelytoiminnan suunnittelu Klaukkalan kirjaston ja peruskorjattavan pääkirjaston tiloihin.
- Kolmevuotisen näyttelysuunnitelman laatiminen.

Toimenpiteet 2022-2023

- Taaborinvuoren museoiden näyttelyiden uudistaminen käsikirjoituksen mukaan yksi vuodessa.
- Kirjastoihin suunniteltujen näyttelyiden toteutus.
"Tutkijapiste" kirjaston tiloihin: paikallishistoriaa ja museon kokoelmia esittelevän yleisöpäätteen sisältöjen toteutus.

Yleisötyö

Nurmijärven museon yleisötyössä huomioidaan erityisesti museolain sisältämät ajatukset osallisuudesta, yhteisöllisyydestä sekä opetuksen ja kasvatuksen edistämisestä. Nurmijärven kuntastrategian mukaisesti toiminnassa kiinnitetään huomiota kuntalaisten viihtyisyyteen asuinalueillaan nostamalla esiin taajamien ja kylien omaleimaisia piirteitä ja historiaa. Pyrkimyksenä on luoda asukkaille mahdollisuuksia oppia tuntemaan paremmin omaa kotiseutuaan ja lähiympäristöään.

Suunnittelukaudella toteutettavat näyttelyuudistukset, peruskorjattavat tilat, Kulttuuripolku-hankeen aloitus ja kokoelmatyön yhteydessä käsitelty vapaaehtoistoiminta määrittelevät monilta osin museon yleisötyön sisältöjä ja painopisteitä.

Keskeisimmät asiat:

1. Kulttuuripolku –toiminta alkaa.
Kunnan kirjasto-, kulttuuri- ja museopalvelut yhdessä tuottavat sisällöt ja toteuttavat Kulttuuripolun kunnan peruskoululaisille.
2. Taaborinvuoren museoiden näyttelyuudistukset.
Tässä yhteydessä uudistetaan myös opastukset.
3. Pääkirjaston peruskorjaus.
Uudet pedagogiset ja näyttelytilat mahdollistavat uudenlaista toimintaa. Toiminnan suunnittelu yhteistyössä kirjaston kanssa.
4. Museon pedagogisten suunnitelmien päivittäminen.

Toimenpiteet 2021

- Kulttuuripolku –ohjelman käynnistäminen
- Taaborinvuoren museoiden näyttelyuudistukseen liittyvän yleisötyösuunnitelman laatiminen.
- Suunnitelman laatiminen pääkirjaston peruskorjauksen vaikutuksista museon yleisötyöhön.

Toimenpiteet 2022-2023

- Kulttuuripolku-ohjelman vakiintuminen
- Taaborinvuoren museoiden näyttelyuudistukseen liittyvän yleisötyösuunnitelman toteuttaminen.
- Museon pedagogisten suunnitelmien päivittäminen.